

FAIRWORK
Belgium

Versnelling hoger? Of ter plaatse blijven trappelen in strijd tegen sociale fraude?

Brussel 8/05/2018 - samenwerkingsprotocol tussen DVZ en de sociale inspectiediensten is gemiste kans.

Zoals Theo Francken terecht aanhaalt zijn werknemers zonder wettig verblijf vaak het eerste slachtoffer van hun tewerkstelling in de zwarte economie. Jammer genoeg zal dit samenwerkingsprotocol daar niks aan veranderen. De maatregelen die worden aangekondigd zijn een voortzetting van het huidige beleid dat er tot nu toe niet in slaagde om malafide werkgevers te overtuigen om de wet te respecteren.

Dat deze oneerlijke concurrentie een halt moet worden toegevoerd zoals Philippe De Backer stelt, onderschrijven we. Hoe dit samenwerkingsprotocol hier moet toe bijdragen is ons echter onduidelijk. Al jaren wordt FAIRWORK Belgium in haar werking geconfronteerd met seriële uitbuiters. Als ze al worden betrapt door de sociale inspectie krijgen ze in het beste geval een boete, een week nadien werken ze met de volgende werknemer zonder wettig verblijf die ze nog iets harder uitbuiten om het verlies goed te maken. De werknemer die werd betrapt zit echter in een gesloten centrum of werd teruggestuurd naar zijn land van herkomst. Zonder het loon waar hij recht op heeft ooit te ontvangen.

Extra controles brengen niet meer zoden aan de dijk als het vervolgingsbeleid door de Arbeidsauditoraten niet wordt opgeschroefd. We lezen echter niks over een aanpassing aan de omzendbrief van het college van procureurs-generaal van 2012¹ die het vervolgen eerder ontmoedigt dan ondersteunt. Vaak zijn de boetes lager dan de winst die de werkgever maakte op kap van de werknemer zonder wettig verblijf. Waarom zou hij zijn gedrag dan aanpassen?

"Het kan efficiënter" stelt Jan Knockaert coördinator van FAIRWORK Belgium "zorg ervoor dat de werknemer zijn achterstallig loon kan opeisen zodat de werkgever alle sociale zekerheidsbijdragen betaalt." Zo konden we in een dossier van één werknemer €46.000 aan achterstallig loon en sociale bijdragen vorderen van zijn werkgever. Een bedrag dat vele keren hoger lag dan de boete die hij zou ontvangen. De kans dat deze werkgever nogmaals het risico neemt om iemand zonder wettig verblijf aan te werven wordt daardoor veel kleiner.

¹ COL.12/2012 Strafrechtelijk beleid op het gebied van het sociaal strafrecht

FAIRWORK
Belgium

Dit samenwerkingsprotocol is maar een eerste stapje naar een efficiënte aanpak van de uitbuiting van werknemers zonder wettig verblijf. Werknemers zonder wettig verblijf zijn echter zelden in staat om hun arbeidsrechten in praktijk te brengen. Zeker als ze in een gesloten centrum zitten of zijn teruggestuurd naar hun land van herkomst. We stellen vast dat een belangrijk instrument in deze strijd het KB die organisaties moet aanduiden die kan opkomen voor werknemers zonder wettig verblijf al jaren op de regeringstafel ligt ter ondertekening.² De oorzaak van het niet ondertekenen is onduidelijk.

Het enige resultaat die we kunnen verwachten van dit samenwerkingsprotocol is dat DVZ meer mensen zonder wettig verblijf zal kunnen vaststellen die zwart werken. Dit zal niets veranderen aan de structurele uitbuiting op de informele arbeidsmarkt. FAIRWORK Belgium is bereid tot dialoog over effectievere maatregelen.

² [11 FEBRUARI 2013. - Wet tot vaststelling van sancties en maatregelen voor werkgevers van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen](#) Art. 8§4